

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Directie Energie en Omgeving
t.a.v.
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

sodm@minez.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

Datum 12 juli 2018
Betreft Advies over aanvulling op winningsplan Groningen 2016

Excellentie,

U heeft Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) op 13 juni 2018 en 2 juli 2018 om advies gevraagd betreffende de aanvulling op het winningsplan Groningen 2016. Deze aanvulling is op uw verzoek ingediend door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (verder: NAM) op 15 juni 2018 en 2 juli 2018. De NAM heeft de aanvulling mede gebaseerd op uw verwachtingenbrief van 2 mei 2018 (uw kenmerk DGETMEO/18085152).

In dit advies leest u een omschrijving van uw adviesverzoek aan SodM, een toelichting op het advies en de conclusie. SodM concludeert dat het mogelijk is om reeds in het gasjaar 2018/2019 in de geest van de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet de winning uit het Groningen-gasveld te minimaliseren. Hiervoor is het wel noodzakelijk om enkele voorwaarden aan het instemmingsbesluit te verbinden. Daarnaast zou u zowel GTS als GasTerra enkele aanwijzingen moeten geven om het minimaliseren van de vraag op het Groningen-gasveld in de uitvoering mogelijk te maken.

Adviesverzoek aan SodM

Om gas te kunnen winnen uit een gasveld, moet een onderneming een goedgekeurd winningsplan hebben. Om goed geïnformeerd te kunnen instemmen met een winningsplan vraagt de minister advies aan een aantal adviseurs, waaronder SodM. U heeft SodM gevraagd om de operationele strategie van de NAM voor het gasjaar 2018/2019 (een van de documenten welke onderdeel uitmaakt van de aanvulling op het winningsplan) te toetsen tegen de achtergrond van de criteria van artikel 36 van de Mijnbouwwet en de veiligheidsnorm zoals vastgesteld door het kabinet.

Het kabinet heeft besloten om maatregelen te nemen die ertoe zullen leiden dat de behoefte aan gas (en daarmee ook de winning van gas) uit het Groningen-gasveld de komende jaren sterk zal afnemen¹. Tevens heeft het kabinet besloten om de Gaswet en de Mijnbouwwet aan te passen, waardoor het mogelijk wordt om niet méér gas te produceren uit het Groningen-gasveld dan nodig is voor de leveringszekerheid. Naar verwachting zullen deze wetswijzigingen later dit jaar van kracht worden.

¹ Tweede Kamer 2017-2018, 33 529 nr. 457

In uw verzoek heeft u aangegeven dat het nieuw te nemen besluit over de gaswinning in Groningen, zal plaatsvinden op basis van de thans geldende wetgeving. Dit besluit zal echter het karakter dragen van een 'overbruggingsbesluit', dat geldt voor één gasjaar, namelijk het gasjaar 2018/2019, en dat alvast zoveel mogelijk aansluit bij de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet. SodM toetst de operationele strategie enkel op het onderdeel nadelige gevolgen voor de veiligheid van omwonenden of schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan (Vraag 1).

In aanvulling op bovenstaande adviesvraag heeft u SodM nog een aantal adviesvragen gesteld:

- te beoordelen in hoeverre de aanvulling van het winningsplan voldoet aan de operationele beperkingen van het 'Zeerijp advies' (adviezen 2,3,4 uit het 'Zeerijp-advies'; vraag 2),
- te beoordelen of met de verdeling van de winning over de verschillende regio's in het Groningen-gasveld de seismische risico's zoveel mogelijk worden geminimaliseerd (vraag 3), en
- over alle onderwerpen die de NAM in paragraaf 7 van de operationele strategie aankaart (nummer 7 A t/m J) advies te geven, voor zover dat binnen het expertisegebied van SodM valt (vraag 4).

Toelichting op advies

Veiligheidsnorm zoals vastgesteld door het kabinet

Het kabinet heeft eind 2015² het beleid vastgesteld voor de risico's van geïnduceerde aardbevingen als gevolg van de Groningse gaswinning. Het kabinet heeft zich hierbij gebaseerd op het advies van de commissie Meijdam. De voornaamste elementen daarin zijn:

- De veiligheidsnorm voor nieuwbouw en bestaande bebouwing is een individueel risico van 10^{-5} per jaar.
- Bestaande gebouwen die een individueel risico opleveren tussen 10^{-4} en 10^{-5} per jaar moeten binnen een periode van 5 jaar op norm gebracht zijn. Gebouwen met een risico boven een grenswaarde van 10^{-4} per jaar (interventiedrempel) dienen met voorrang te worden aangepakt.

Voor schade en andere nadelige gevolgen is geen exacte norm bepaald. In het algemeen is de zorgplicht aan de orde als het effect van de winning in negatieve zin afwijkt van de verwachting, zoals in het winningsplan beschreven, zonder dat dit nader is gespecificeerd. In het specifieke geval van Groningen is de invulling van de zorgplicht ten aanzien van schade en veiligheid al vooraf uitgewerkt in het Groningen Meet- en regelprotocol (hierna: MRP). Dit MRP is vereist op grond van artikel 5 van het instemmingsbesluit van 30 september 2016.

---

² Kamerstukken II 2015/16, 33529, 205 (Kamerbrief) en Kamerstukken II 2015/16, 33529, 212 (Kamerbrief).

Met de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet verandert de zorgplicht van de operator. Een deel van de huidige zorgplicht wordt overgenomen door de minister. In de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet wordt deze veranderde zorgplicht in artikel 52g vastgelegd. Bij amendement is door de Tweede Kamer bepaald dat de uitwerking van het Meet- en regelprotocol in de Mijnbouwregeling zal worden opgenomen.

Vraag 1: Zijn er gevolgen voor de veiligheid van omwonenden of schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan?

De drukdaling in een reservoirgesteente kan zorgen voor spanningen die worden opgebouwd op breuken in en langs het reservoir. Deze spanningen kunnen leiden tot plotselinge verplaatsingen langs breuken in de vorm van een aardbeving. In Groningen veroorzaakt dit schade en veiligheidsrisico's.

In SodM's rapport naar aanleiding van de $M_1=3,4$ beving bij Zeerijp op 8 januari 2018³ (verder: Zeerijp-advies) heeft SodM, op basis van veiligheid en het voorkomen van schade, geadviseerd om zo snel als mogelijk de gaswinning te verlagen naar 12 miljard Nm^3 per jaar. Het kabinet heeft dit advies opgevolgd en is eind maart 2018 met haar afbouwscenario's voor de gaswinning uit het Groningen-gasveld gekomen. SodM heeft marginaal beoordeeld of met deze afbouwscenario's de gaswinning inderdaad zo snel als mogelijk is wordt afgebouwd⁴. Daarbij heeft SodM een aantal suggesties gedaan om te waarborgen dat het afbouwpad ook echt gehaald kan worden (en wellicht zelfs iets sneller kan). Ook heeft SodM geadviseerd over de gevolgen van de afbouwscenario's voor de veiligheidsrisico's en de versterkingsopgave⁴.

Naast deze adviezen heeft SodM op dit moment geen nieuw advies ten aanzien van de veiligheid en het voorkomen van schade.

Vraag 2: Voldoet de aanvulling van het winningsplan aan de operationele beperkingen van het Zeerijp-advies?

In het Zeerijp-advies heeft SodM een drietal operationele beperkingen geadviseerd (de nummering van de adviezen is zoals in het Zeerijp-advies):

- Advies 2: Sluit per direct de clusters Ten Post, Overschild, De Paauwen, 't Zandt en Leermens (de 'Loppersumclusters').
- Advies 3: Beperk per direct de fluctuaties in de productie uit het Bierumcluster tot maximaal 20% (met uitzondering van operationele omstandigheden).
- Advies 4: Beperk zo snel mogelijk de regionale fluctuaties in de productie van de overige clusters tot het huidige niveau van +/- 50%. De beperking

³ SodM 'Advies Groningen-gasveld n.a.v. aardbeving Zeerijp van 8 januari 2018', dd. 1 februari 2018.

⁴ SodM 'Advies over de gevolgen van de afbouw van de gaswinning in Groningen voor de veiligheidsrisico's en versterkingsopgave', dd. 27 juni 2018.

van de fluctuaties van +/- 20% voor de productie uit het gehele Groningen-gasveld kan onder deze voorwaarde worden losgelaten.

In uw verwachtingenbrief van 2 mei 2018 heeft u de NAM verzocht om bij de uitwerking van de operationele strategie deze operationele beperkingen als randvoorwaarden mee te nemen. U heeft daarbij gespecificeerd dat de NAM als referentie voor de fluctuaties de gemiddelde productie over de afgelopen 12 maanden kan hanteren. Voor het cluster Eemskanaal (EKL) beperkt u de productie tot 0 - 150 miljoen Nm³ per maand. Ten aanzien van de regionale fluctuaties in de productie van de 'overige clusters' heeft u de volgende regio's gedefinieerd:

- Centraal-Oost clusters: Amsweer, Tjuchem, Oudeweg, Schaapbulten en Siddeburen;
- Zuidoost clusters: Scheemderzwaag, De Eeker en Zuidpolder;
- Zuidwest clusters: Kooipolder, Slochteren, Spitsbergen, Tusschenklappen en Zuiderveen;

SodM adviseert om de definitie van de regio's vast te leggen in het instemmingsbesluit.

Advies 2: Insluiting van de Loppersumclusters

Op 2 februari 2018 heeft u in navolging van het advies van SodM per brief de NAM verzocht om de productie uit de Loppersumclusters per direct te beëindigen. De NAM heeft dit verzoek meteen uitgevoerd. Ook in de operationele strategie is door de NAM geen productie uit de Loppersumclusters voorzien. De NAM verzoekt daarbij de insluiting van deze clusters definitief te maken zodat deze ter discretie van de NAM ontmanteld kunnen worden (verzoek 7E).

SodM adviseert om de cluster Ten Post, Overschild, De Paauwen, 't Zandt en Leermens definitief niet meer te gebruiken voor de productie uit het Groningen-gasveld.

SodM adviseert wel om per cluster minimaal 1 put beschikbaar te houden voor monitoring in het kader van het MRP. De overige installaties kunnen overeenkomstig artikel 44 van de Mijnbouwwet worden verwijderd.

Advies 3: Fluctuaties in het cluster Bierum

Sinds het Zeerijp-advies beperkt de NAM de fluctuaties in de productie van het cluster Bierum tot de geadviseerde ±20%. Door uitval van systemen rond de compressor is er in de maanden april en mei 2018 een fluctuatie opgetreden die de 20% bandbreedte overstijgt (-39%, -23%). Deze uitval valt naar het oordeel van SodM onder de uitzondering voor 'operationele omstandigheden'.

In de operationele strategie wordt de beperking ten aanzien van de fluctuaties in het Bierum cluster als harde randvoorwaarde gehanteerd en treden er geen overschrijdingen hiervan op.

Advies 4: Fluctuaties in de overige regio's

In de operationele strategie wordt het cluster EKL enkel als sluitpost voor de capaciteitsvraag ingezet. Dit is in overeenstemming met de gevraagde beperking van de productie uit dit cluster.

SodM adviseert om de beperking van de productie uit het cluster Eemskanaal in het instemmingsbesluit vast te leggen.

De mate waarin aan de beperking van de fluctuaties in de overige regio's kan worden voldaan, is afhankelijk van de wijze waarop productie uit de regio's wordt ingezet. De NAM heeft hiervoor twee strategieën ontwikkeld. Uitgangspunt bij de eerste strategie is het evenredig verdelen van de volumevraag, terwijl de tweede strategie erop gericht is om de drukverschillen in het veld zoveel mogelijk te beperken. Bij beide strategieën is het niet mogelijk om overschrijdingen van de fluctuatiebeperking bij alle temperatuurprofielen te voorkomen. In 8% respectievelijk 7% van de profielen zullen er grotere productief fluctuaties optreden dan is toegestaan. De NAM verzoekt vast te leggen dat voorziene overschrijdingen van de fluctuaties passen binnen de voorwaarden van het instemmingsbesluit (verzoek 7B).

In de verwachtingenbrief van 2 mei 2018 heeft u aangegeven dat GTS in haar rapport van 27 maart 2018 heeft opgemerkt dat deze incidentele productieoverschrijdingen naar verwachting grotendeels voorkomen kunnen worden (zonder rekening te houden met ongeplande uitval van L-gas middelen) door op deze momenten back-up of piek conversiemiddelen van GTS in te zetten of tijdelijk injectie van bergingen stop te zetten.

SodM adviseert om GTS de aanwijzing te geven om de haar ter beschikking staande middelen zodanig in te zetten dat overschrijding van de vergunde productief fluctuaties zoveel mogelijk wordt voorkomen.
Als er desondanks een keuze gemaakt moet worden tussen het reduceren van volumes en het loslaten van de fluctuatiebroadte dan prevaleert volumebeperking.

In tegenstelling tot de implementatie van de beperking op de veldbrede fluctuaties wordt er op dit moment geen rekening gehouden met het effect van grote verschillen in productie tussen twee opeenvolgende maanden. In haar Zeerijp-advies had SodM echter wel voor ogen dat de beperking op de regionale fluctuaties op dezelfde manier zou worden doorgevoerd als voor de veldbrede fluctuaties het geval was.

SodM adviseert om in het instemmingsbesluit vast te leggen dat het verschil in productie tussen opeenvolgende maanden niet groter mag zijn dan 20% (Bierum,) dan wel 50% (overige regio's met uitzondering van Eemskanaal) van de productie in de voorafgaande maand.

Vraag 3: Wordt met de verdeling van de winning over de verschillende regio's in het Groningen-gasveld de seismische risico's zoveel mogelijk geminimaliseerd?

Zoals in de voorgaande paragraaf reeds besproken heeft de NAM twee strategieën ontwikkeld voor de inzet van de verschillende regio's: 1) het evenredig verdelen van de volumevraag en 2) het zoveel mogelijk beperken van de drukverschillen in het veld.

Zoals door u geïnstrueerd in de verwachtingenbrief is de NAM bij het bepalen van de inzet uitgegaan van de optimalisatiestudie van de NAM uit december 2017. SodM heeft deze studie beoordeeld en de NAM op 20 februari 2018 middels een brief geïnformeerd dat de resultaten van de studie niet mogen worden geïmplementeerd.

'SodM stelt vast dat productie wordt verlegd naar regio's waar het seismologisch model (red. versie 4) geen bevingen voorspelt, terwijl hier in de werkelijkheid wel bevingen optreden. Ook concludeert u op basis van het model dat de productie uit de clusters 't Zandt en Leermens kan worden verhoogd zonder dat hierdoor het seismisch risico wordt verhoogd. Dit is in tegenspraak met de recente bevindingen van SodM en uw eigen voorgestelde maatregelen naar aanleiding van de bevingen bij Zeerijp. SodM concludeert dan ook dat het seismologisch model versie 4 niet toereikend is om de optimalisatie van de productieverdeling op te baseren en is van mening dat de alternatieve productieverdeling daarom niet moet worden ingevoerd.'

SodM kan op dit moment niet vaststellen of de verdeling van de winning over de regio's in een van de strategieën het seismisch risico minimaliseert. Ook beschikt SodM op dit moment niet over voldoende informatie om over de te volgen inzetstrategie te adviseren (verzoek 7F). SodM heeft de NAM in haar brief van 20 februari 2018 verzocht om binnen 6 maanden de optimalisatiestudie te actualiseren (voor 1 september 2018) waarbij gebruik gemaakt wordt van het v5 seismologische model. Indien deze actualisatie tot nieuwe inzichten leidt zal SodM u adviseren om die alsnog op te nemen in het instemmingsbesluit.

Vraag 4: Hoe beoordeelt SodM de aanvullende verzoeken van de NAM?

Om de winning al komend jaar te kunnen minimaliseren en het besluit zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet en Gaswet en de veranderende rol van de NAM heeft de NAM in haar operationele strategie een aantal verzoeken geformuleerd. De verzoeken verwoorden keuzes die de minister volgens de NAM zou moeten maken om de operationele strategie voor de NAM uitvoerbaar te maken. U heeft SodM gevraagd om over deze verzoeken te adviseren, voor zover dat binnen het expertisegebied van SodM valt. In de

voorgaande paragrafen zijn een aantal verzoeken al aan bod gekomen (7B, 7E en 7F). In deze paragraaf zullen de overige verzoeken gebundeld op onderwerp worden behandeld.

Prioriteitsstelling van de inzet van de Groningen systeemmiddelen

De NAM heeft samen met GasTerra een prioritering voor de inzet van de Groningen systeemmiddelen gedefinieerd:

1. Lever de hoeveelheid gas conform graaddagenformule
2. Zorg voor voldoende werkvolume in Norg gedurende de gehele winning
3. Vul de gasopslag Norg binnen het gasjaar
4. Voorkom overschrijdingen van de fluctuaties

De NAM verzoekt de minister om deze prioriteitsstelling te bevestigen en de NAM te instrueren volgens deze prioriteitsstelling te acteren (verzoek 7A). SodM plaatst hier 4 kanttekeningen bij.

Kanttekening 1: levering volume volgens de graaddagenformule niet in lijn met minimaliseren vraag op Groningen-gasveld.

Allereerst is naar de mening van SodM het leveren van het volume benodigd volgens de graaddagenformule niet in lijn met de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet. Het uitgangspunt wordt om de vraag op Groningen steeds waar mogelijk te minimaliseren. De graaddagenformule is niets meer dan een randvoorwaarde voor de maximale productie. In de te verwachten nieuwe Gaswet wordt voor GTS vastgelegd:

Artikel 10a, lid 14: De netbeheerder van het landelijk gastransportnet voert zijn wettelijke taken, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en q, zo uit dat dit optimaal bijdraagt aan het minimaliseren van de winning van gas uit het Groningenveld.

SodM adviseert om GTS en GasTerra voor het gasjaar 2018/2019 de aanwijzing te geven hun taken zo uit te voeren dat dit optimaal bijdraagt aan het minimaliseren van de winning van gas uit het Groningenveld.

Kanttekening 2: optimale inzet gasopslag Norg wordt niet door NAM bepaald.

Ten tweede onderschrijft SodM dat het belangrijk is dat het volume van Norg optimaal wordt ingezet gedurende een winter. De inzet van Norg wordt echter bepaald door GasTerra, niet door NAM.

SodM adviseert om GasTerra de aanwijzing te geven om de inzet van de gasopslag Norg te optimaliseren tussen volledige inzet van het volume en het beschikbaar zijn van voldoende capaciteit bij koude perioden.

Op dit moment is het technisch niet mogelijk om Norg tijdens warmere perioden in de winter bij te vullen. Het tussentijds bij kunnen vullen van de opslag waarborgt dat ook aan het einde van de winter nog voldoende capaciteit beschikbaar is in een koude periode waardoor fluctuaties in het Groningen gasveld worden beperkt.

SodM adviseert om te laten onderzoeken of in warmere perioden in de winter de gasopslag Norg bijgevoerd kan worden (en wat daarvoor nodig is) om zo voldoende capaciteit te borgen en fluctuaties in het Groningen-gasveld zoveel mogelijk te beperken.

Kanttekening 3: het is niet noodzakelijk dat de gasopslag Norg binnen een gasjaar gevuld wordt.

In de prioritering wordt gesteld dat de gasopslag Norg binnen het lopende gasjaar moet worden gevuld. De NAM stelt echter dat een geoptimaliseerd productie- en injectie seizoen waarbij er in de maand april indien nodig nog kan worden geproduceerd en in de maand oktober nog worden geïnjecteerd, kan helpen een verschuiving van regionale productiefunctuities in de zomer te beheersen. De NAM verzoekt de minister toe te staan om het volume benodigd om de opslag te vullen uit opeenvolgende gasjaren te betrekken (verzoek 7D).

SodM ziet geen reden om deze verschuiving niet toe te staan. Dit vergroot de flexibiliteit van de inzet van de opslag. Deze flexibiliteit mag echter niet leiden tot het winnen van een groter volume dan onder de graaddagenformule is toegestaan.

SodM adviseert om de voorwaarde dat de gasopslag Norg binnen een gasjaar gevuld moet worden los te laten. Hiermee vervalt prioriteit 3.

Kanttekening 4: vergroot het werkvolume van de gasopslag Norg om fluctuaties en de vraag naar Groningengas verder te beperken.

Het huidige werkvolume van de opslag is gemaximeerd op 4,8-5 miljard Nm³ per jaar. Een verruiming van dit volume heeft een positief effect op het beperken van fluctuaties en het beperken van de vraag naar Groningengas. De NAM heeft op 16 juli 2015 een verruiming van het werkvolume naar 6 miljard Nm³ middels een wijziging opslagplan aangevraagd. De NAM verzoekt de minister om een nieuwe Beslissing op Bezwaar voor dit opslagplan te nemen om zodoende deze verruiming mogelijk te maken (verzoek 7C).

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in maart 2017, heeft SodM in juni 2017 een nader advies aan de minister uitgebracht waarin op basis van de nieuwste inzichten onderbouwd wordt dat de verruiming van het werkvolume van Norg naar 6 miljard Nm³ per jaar zonder gevolgen voor de veiligheid van omwonenden kan worden vergund.

SodM adviseert om zo snel als mogelijk een besluit over de verruiming van de gasopslag Norg te nemen.

Interventie door de minister

NAM, GasTerra en GTS dienen zich in te zetten om de inzet van het Groningengasveld te laten voldoen aan de voorwaarden zoals die worden gesteld door de minister. Onder de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet worden omstandigheden bepaald waaronder de minister gedurende het gasjaar kan interveniëren in het operationele plan:

Artikel 52e, 2^e lid: Onze Minister kan aan de houder van de winningsvergunning Groningenveld in aanvulling op of in afwijking van de operationele strategie een tijdelijke maatregel opleggen indien:

- a. uit een melding van GTS volgt dat de vraag naar gas uit het Groningenveld substantieel wijzigt ten opzichte van de raming waarop de operationele strategie is gebaseerd;***
- b. een melding als bedoeld in het eerste lid of een onverwachte gebeurtenis aanleiding geeft tot een andere verdeling van de winning over de clusters;***
- c. een ernstige aantasting van de veiligheid van omwonenden van het Groningenveld ontstaat of dreigt te ontstaan.***

De NAM verzoekt de minister op drie punten om in het instemmingsbesluit vast te leggen hoe de NAM dient te handelen (verzoeken 7G, 7H en 7I):

- Indien de volumes onder de graaddagenformule niet toereikend zijn,
- Indien GTS via GasTerra een aanwijzing geeft in het kader van de Transportcode-LNB,
- Indien technische problemen in het GTS netwerk (zoals langdurige ongeplande uitval van stikstof) leiden tot een volume behoefte groter dan de graaddagenformule toestaat.

Samenvattend betekenen deze punten dat de vraag naar gas uit het Groningengasveld substantieel wijzigt ten opzichte van de raming waarop de operationele strategie is gebaseerd. Dit komt overeen met onderdeel a van bovengenoemde artikel. Het lijkt SodM beter de handelwijze van de NAM niet in het instemmingsbesluit vast te leggen, maar in aansluiting bij de te verwachten wijziging van de Mijnbouwwet de minister in deze situaties te laten interveniëren in de operationele strategie.

SodM adviseert om het in het instemmingsbesluit vast te leggen dat de minister in de operationele strategie kan interveniëren indien GTS melding maakt van een substantiële wijziging van de vraag naar gas uit het Groningen-gasveld.

Rol van de NAM bij de toepassing van het MRP

Volgens de NAM zal het geldende MRP zijn functie verliezen bij de inwerkingtreding van het instemmingsbesluit voor het gasjaar 2018/2019. Als onderbouwing geeft de NAM dat de uitgangspunten voor het geldende MRP niet zijn afgestemd op de uitgangspunten uit de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet en daarmee niet op de uitgangspunten voor het instemmingsbesluit 2018/2019. Hiermee verandert volgens de NAM ook haar rol. De NAM verzoekt om in het instemmingsbesluit de rol van de NAM ten aanzien van het MRP vast te leggen (verzoek 7J).

Naar de mening van SodM is dit niet nodig. Het instemmingsbesluit voor het gasjaar 2018/2019 zal nog plaatsvinden op basis van de thans geldende wetgeving. De rol van de NAM verandert daarmee nog niet en ook de zorgplicht die op de NAM rust zal nog ongewijzigd zijn. Daarnaast vindt op dit moment een evaluatie en actualisatie van het MRP plaats. Hierin zal de veranderende rol van de NAM bij de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet ook worden beschreven en geborgd.

De uitwerking van het Meet- en regelprotocol zal bij de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet in de Mijnbouwregeling worden opgenomen. SodM vindt het belangrijk dat voor het gasjaar 2018/2019 in het instemmingsbesluit het opereren volgens het MRP geborgd wordt.

SodM adviseert om het in het instemmingsbesluit vast te leggen dat middels het Meet- en regelprotocol ingegrepen kan worden in de operationele strategie naar aanleiding van onverwachte seismische ontwikkelingen.

Conclusie

Met de beantwoording van uw vragen concludeert SodM dat het mogelijk is om reeds in het gasjaar 2018/2019 in de geest van de te verwachten nieuwe Mijnbouwwet de winning uit het Groningen-gasveld te minimaliseren. Hiervoor is het wel noodzakelijk om enkele voorwaarden aan het instemmingsbesluit te verbinden. Daarnaast zou u zowel GTS als GasTerra enkele aanwijzingen moeten geven om het minimaliseren van de vraag op het Groningen-gasveld in de uitvoering mogelijk te maken.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

ir. T.F. Kockelkoren, MBA
Inspecteur-generaal der Mijnen